

اسناد بانو پروین اعتصامی از سال‌های ۱۳۱۵ - ۱۳۲۰ خورشیدی

اسدالله عبدلی آشتیانی

پروین اعتصامی (متولد ۲۵ اسفند ۱۲۸۵ ش / ۱۹۰۶ میلادی - فوت ۱۶ فروردین ۱۳۲۰ ش / ۱۹۴۱ میلادی) فرزند میرزا یوسف اعتصامی (اعتصام‌الملک آشتیانی) ابن میرزا ابراهیم مستوفی (اعتصام دفتر) ابن ملا حسن ابن ملا عبدالله ابن ملا محمد علی ابن ملا عبدالعظیم آشتیانی است. میرزا ابراهیم مستوفی در اوایل سلطنت ناصرالدین شاه قاجار بین سال‌های (۱۲۶۰ هـ. ق - ۱۲۷۰ هـ. ق) از آشتیان به تبریز مهاجرت کرد و جزو مستوفیان دفتر استیفای آذربایجان شد. خاندان اعتصام‌الملک از بنیان محکمی در علم و ادب برخوردار است. افراد این خاندان در آشتیان به عزت و احترام زندگی کرده و بدون استثنا ملا یا میرزا بوده‌اند تا جائی که به مدت طولانی، تولیت موقوفات این خطه در اختیار این خاندان قرار داشته است.

اسناد پیش رو شامل ۱۳ سند درباره شاعره نامی، پروین اعتصامی است که بین سال‌های ۱۳۱۵ و ۱۳۱۶ خورشیدی را در برمی‌گیرد و چند سند درباره فوت وی و انتقال جنازه پروین به قم در مقبره خانوادگی وی است. پروین در سال ۱۳۱۵ و ۱۳۱۶ ش به عنوان کارمند در کتابخانه دانش‌سرای عالی و دانشکده ادبیات دانشگاه تهران استخدام می‌شود. حقوق او بر پایه اسناد، معادل ۵۰ تومان بوده است. وی تا سال ۱۳۱۶ خورشیدی کتابدار این کتابخانه بود اما پس از بیماری پدرش، هرگز به کتابخانه بازنگشت. پروین سرانجام بر اثر بیماری حصبه در روز شنبه ۱۶ فروردین ۱۳۲۰ شمسی درگذشت. با درخواست برادرش ابوالفتح اعتصامی، برای حمل جنازه به قم اجازه خواسته شده و توسط وزارت کشور به فرماندار قم دستور اکید داده شده که با احترام کامل در مقبره خانوادگی به خاک سپرده شود. اسنادی از اعطای نشان درجه سه علمی در سال ۱۳۱۵ و نحوه استخدام وی در کتابخانه دانشسرای عالی و سند مدرک دیپلم پروین از مدرسه آمریکائی‌ها، در پی خواهد آمد.

اسناد بانو پروین اعتصامی از سال های ۱۳۱۵-۱۳۲۰ خورشیدی/ اسدالله عبدلی آشتیانی

[سند شماره ۱] - ۴۸۸۲

[استعلام سوابق در ادارات خانم پروین اعتصامی]

آقای البرزی:

۱- پروین اعتصامی سابقه خدمت گمرکی دارد یا خیر؟

۲- تصدیق محاسباتی ناقص است

۳- تصدیق محاسباتی ناقص است، تصدیق کامل نیاز است ۱۳۱۵/۴/۳

خانم پروین اعتصامی سوابقی در ادارات ندارد (امضاء : البرزی)

[۱۳]۱۵/۵/۱ - (امضاء : البرزی)

[سند شماره ۲] - ۴۸۹۰

[اعلام استخدام پروین اعتصامی در کتابخانه از طرف رئیس دانش سرای عالی]

[نشان تاج و شیر و خورشید]

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، سواد مراسله نمره ۲۵۰۰، مورخه [۱۳]۱۵/۵/۱۷ وزارت / اداره دانشگاه تهران - دانشکده ادبیات، که اصل آن به نمره ۷۳۳۹ ثبت شد. اداره استخدام - بر حسب اطلاع کتبی مدیر کتابخانه خانم پروین اعتصامی و خانم معتمد از عهده انجام وظائف محوله مربوط ب [ه] کتابخانه برمی آیند و این مؤسسه فعلاً در استخدام مشارالیهها فعلاً مانعی نمی بیند. از طرف رئیس دانش سرای عالی. امضاء عامری

[حواشی / سجلات]

سواد مطابق اصل است علی - صادقی، (امضاء: علی صادقی) [۱۳]۱۵/۵/۱۸

[سند شماره ۳] - ۴۸۹۱

[درخواست اعطای نشان علمی به پروین اعتصامی و هفده نفر دیگر از سوی وزارت معارف]

[نشان تاج و شیر و خورشید]

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، اداره کل انطباعات، به تاریخ ۱۳۱۵/۳/۴، نمره ۱۹۲۷

ریاست اداره استخدام

مرقومه نمره ۳۶۴۸ / ۲۹-۲-۱۵ [۱۳] متضمن هجده ورقه احکام نشان علمی مربوط ب [ه] هیجده نفر (به شرح مراسله مزبور) واصل گردید. متمنی است مقرر فرمایند نسبت به تهیه و تحویل عین نشانها سریعاً اقدام لازم به عمل آورند تا بیش از این در ارسال احکام و نشانهای علمی تأخیری روی ندهد. در صورتی که مقتضی دانند، مراتب را به عرض مقام وزارت متبوع برسانند که از علت تأخیر مستحضر شوند.

کفیل اداره کل انطباعات، از طرف [امضاء ؟]

[حواشی / سجلات]

اسناد بانو پروین اعتصامی از سال های ۱۳۱۵-۱۳۲۰ خورشیدی/ اسدالله عبدلی آشتیانی

مهر: تاریخ ۱۳/۳/۴ [۱۳]، شماره ۳۶۴۸- آقای قزل ایاغ ۱۵/۳/۵ [۱۳]

[سند شماره ۴] - ۴۸۹۵

[قرارداد استخدام پروین اعتصامی به سمت کتابدار دانش سرای عالی]

[نشان تاج و شیر و خورشید]

وزارت مالیه، اداره تقاعد کشوری، نمره عمومی، نمره خصوصی ۱۷۶۰۷-۴۹۲۰، پروین ۵/۲۸- نوع
مسوده: مکتوب، موضوع: تصدیق، ضمیمه --، مسئول پانویس ---، تاریخ تحریر ۲ ماه ۵ تاریخ پانویس
۲۲ ماه ۵، تاریخ ثبت --- ماه ---

تاریخ خروج ۲۴ ماه --- سال ۱۳۱۵

اداره استخدام وزارت معارف

عطف به مراسله نمره (۱۵/۴/۲۸ / ۶۵۱۸) با قرارداد استخدامی نمره (۱۵/۴/۲۷ / ۶۵۱۷) خانم پروین
اعتصامی به سمت کتابداری دانش سرای عالی از تاریخ دوم خردادماه لغایت اسفند ماه ۳۱۵ [۱] با پانصد
(۵۰۰) ریال حقوق ماهیانه به استناد ماده ۱۰ قانون استخدام کشوری و تصویب نامه نمره (۱۳/۳/۱ / ۸۸۳)
هیئت وزراء موافقت می شود.

[حواشی / سجالات]

[امضاء؟] ۱۵/۵/۲۰ - [امضاء؟] ۱۵ / ۵ / ۲۰ - [امضاء؟] ۱۵/۵/۲۱ - معاون اداره تقاعد کشوری (امضاء)

۱۵/۵/۲۱ - دوسیه تشکیل شود [امضاء؟] ۱۵/۵/۲۶

یادداشت:

تصویبی مدرسه آمریکائی، تصویبی تخصص در امور کتابداری برای مستخدمه ندارد تحویل شود،
ولی چون وزارت معارف تشخیص داده و قرارداد را امضاء نموده اند، ناچار به صورت موافقت تهیه شد
[۱۳] ۱۵/۵/۲۱

[سند شماره ۵] - ۴۹۴۱

[سند خلاصه ولادت پروین اعتصامی به سال ۱۲۹۸ شمسی]

[نشان تاج و شیر و خورشید]

وزارت داخله، اداره کل احصائیه و ثبت احوال، دفتر احصائیه و ثبت ولایتی طهران، شعبه نمره ۹

سواد خلاصه ولادت

نمره ورقه هویت ۱۴۵۷۹ تاریخ صدور روز پنجم ماه عقرب سال هزار و دویست و نود و هشت شمسی.
خانم پروین دارای نام خانوادگی اعتصامی، فرزند یوسف، دارای هویت نمره --- صادره از --- و اختر دارنده
هویت نمره --- صادره از --- در تاریخ روز --- ماه --- سال --- هزار و دویست و هشتاد و پنج شمسی
۱۲۸۵ در شهر تبریز محله --- کوچه --- خانه نمره --- یا قصه / قریه --- جزء بلوک --- متولد شده است.

اسناد بانو پروین اعتصامی از سال های ۱۳۱۵-۱۳۲۰ خورشیدی/ اسدالله عبدلی آشتیانی

این سواد مصدق بدون عیب و خدشه و قلم خوردگی برحسب تقاضانامه کتبی به خانم پروین تسلیم گردید. محل امضاء مأمور و مهر شعبه نمره ضبط کل دفتر احصائیه و ثبت ولایت طهران. طبق نمره (۱۴۸) نظامنامه کلمه خانم از اسم صاحب ورقه و میرزا و خان و لقب اعتصام الملک و خانم از اسم ایشان را حذف گردید و نیز تاریخ تنظیم در پیوست ۱۶ قوس ۱۲۹۸ (امضاء)، (مهر: احصائیه و سجل ولادت... [ناخوانا])

[سند شماره ۶]- ۴۹۵۰

[نامه وزیر کشور به فرماندار قم درباره حمل جنازه پروین اعتصامی به مقبره خانوادگی]
[نشان تاج و شیر و خورشید]
وزارت کشور، شماره عمومی ۲۳۵۷، شماره خصوصی ۳۳۴، ۱۳/۲۰/۱/۱۷، پرونده ۱۴/۴، تاریخ ثبت ۱۳/۲۰/۱/۱۶
قم- فرمانداری
جنازه خواهر آقای اعتصامی برای دفن به مقبره خصوصی خودشان که معروف به مقبره میرزا آقا سرکشیک است بیاورند، تمهیدات و کمک لازم را به عمل آورند. از طرف وزیر کشور (امضاء)
[حواشی/ سجلات]
انتظامات، وجه مخاברה با جناب آقای اعتصام است.

[سند شماره ۷]- ۴۹۵۳

[نامه وزارت کشور به فرماندار قم درباره حمل جنازه پروین اعتصامی با احترام به مقبره خانوادگی]
[نشان تاج و شیر و خورشید]
وزارت کشور، فرمانداری شهرستان قم، تاریخ ۱۳۲۰/۱/۱۸، شماره ۳، پیوست --- محرمانه است.
وزارت کشور
عطف به تلگراف رمز شماره ۲۸ موضوع حمل جنازه دختر مرحوم اعتصام الملک و اینکه از طرف فرمانداری مساعدت‌های لازم در تهیه وسائل و غیره به عمل آید، استحضاراً به عرض می‌رساند فرمانداری به مأمورین دستورات احترامات داده شده جنازه وارد و با کمال احترام در صحن مقدس مقبره پدرش مدفون گردید. فرماندار قم
[حواشی/ سجلات]
نمره (۷۴۰/ن/۱۳/۲۰/۱/۲۷) - بایگانی ل/۱۳/۲۰/۱/۲۷ - اداره انتظامات ۱۳۲۰/۱/۲۵
[مهر: وزارت کشور، شماره ۷۸۱۲، ۱۳۲۰/۱/۱۸]

[سند شماره ۸]- ۴۹۱۷

[نامه تسریع در اعطای نشان علمی در اسرع وقت از طرف وزارت معارف]

[نشان تاج و شیر و خورشید]

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه، اداره استخدام ضبط کل - نمره خصوصی ۴۱۸۸ کارتن ۲۵،
دوسیه ۲/۱، در کارتن نشان علمی - تاریخ تحریر [۱۳]۱۵/۳/۶ - تاریخ ثبت [۱۳]۱۵/۳/۹
ریاست اداره محاسبات

با ارسال سواد دوسیه (نمره ۱۵/۳/۴/۱۹۲۷) اداره انطباعات خواهشمند است امر فرمائیید در تحویل عین
نشان‌ها که در قوس امسال هر یک از صاحبان اخیراً به آن اداره ارسال شده است تسریع نمائید. (امضاء:؟) -
[۱۳]۱۵/۳/۶ - [۱۳]۱۵/۲/۱۶

[سند شماره ۹]- ۴۹۰۶

[قرارداد کاری پروین اعتصامی به عنوان کتابدار در دانش‌سرای عالی ۱۳۱۵]

[سند شماره ۱۰]- ۴۹۰۹

[لغو قرارداد پروین اعتصامی بعنوان کتابدار در دانش‌سرای عالی ۱۳۱۶]

[سند شماره ۱۱]- ۴۹۱۹

[دیپلم مدرسه عالی آمریکائی دختران تهران - ایران - پروین اعتصامی]

[سند شماره ۱۲]- ۴۹۵۰

[برگ استخدام پروین اعتصامی از سوی وزارت معارف]

[سند شماره ۱۳]- ۹۹-doreh۲

[اعتبارنامه نمایندگی میرزا یوسف اعتصام الملک دوره دوم مجلس شورای ملی از تبریز]

[نشان تاج و شیر و خورشید]

مجلس شورای ملی، مورخه ۴ جمادی الاولی [۱۳]۲۹، نمره ۱۴۸۵۵، ص ۹۹

آقای اعتصام الملک

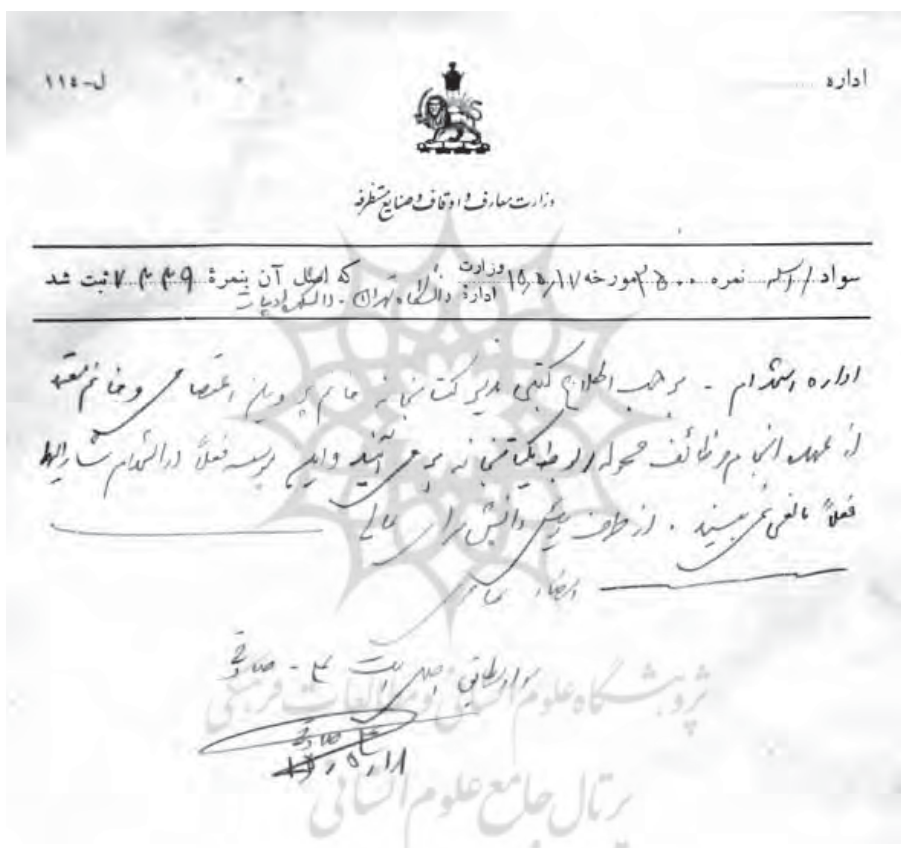
در جلسه سه شنبه ۴ شهر جاری جناب‌عالی به عضویت مجلس شورای ملی انتخاب شدید. لزوماً اظهار
می‌دارد که از این بعد در مجلس حضور به هم رسانید.

[سند شماره ۱۴]- ۴۹۵۶

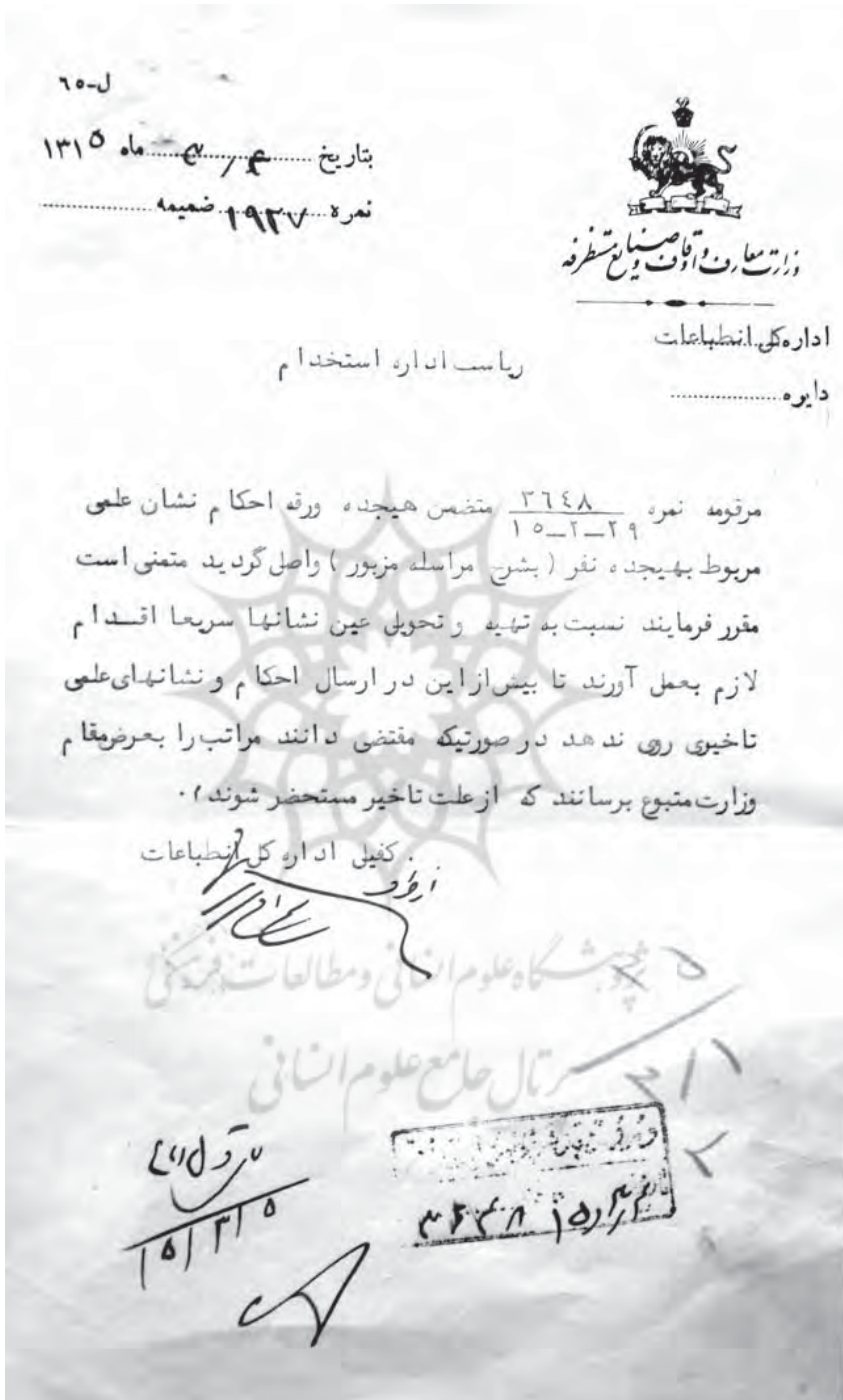
[عکس میرزا یوسف خان اعتصام الملک]

۵ دیروز
 ۱- دروغ محضی که در کتب
 دارد
 ۲- تصدیق جمع که در کتب
 تصدیق عاقلان
 ۳- تصدیق که در کتب
 ۱۳۱۳/۳۱
 خاتم دروغ محضی که در کتب
 در ادراکات در ادراکات
 علی

پیام بهارستان / ۲۵، سه، ش ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱

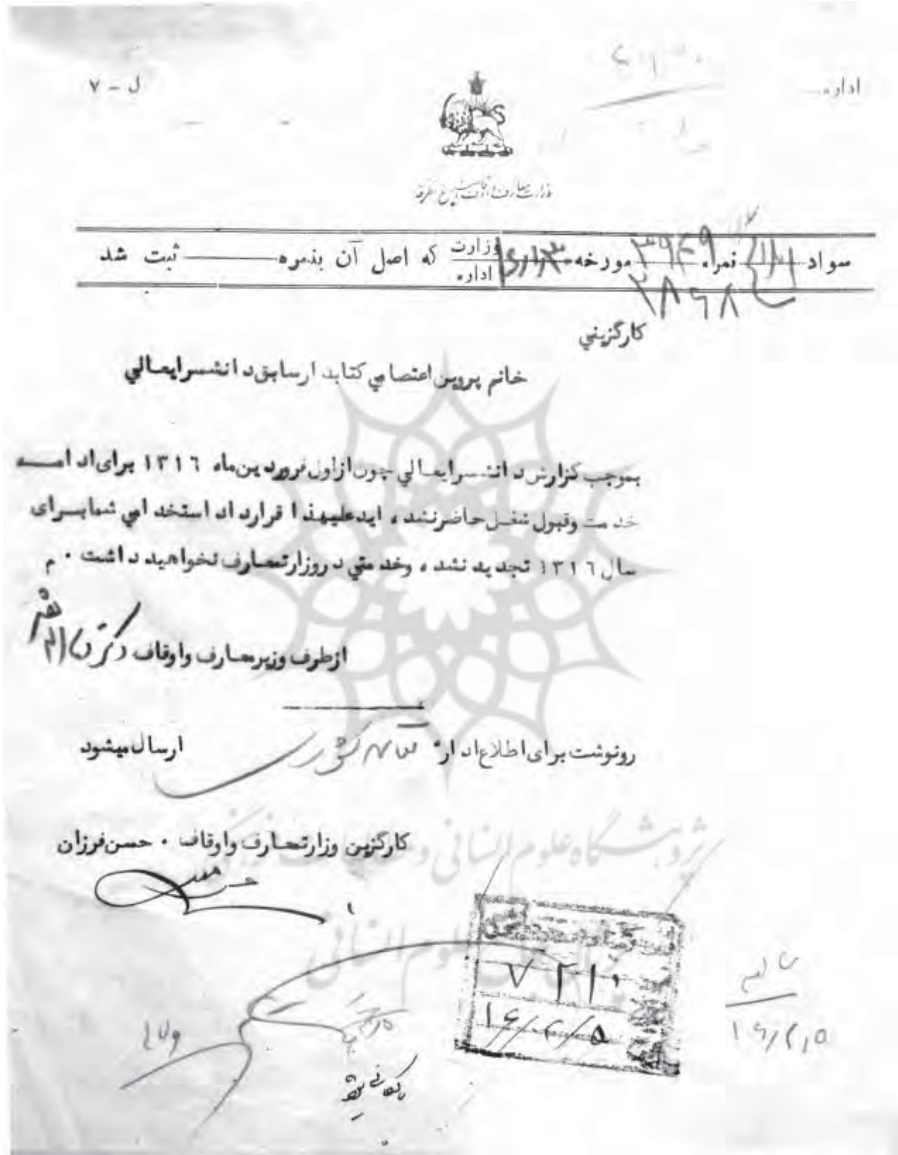
پیام بهارستان / ۲۵، ش ۵، ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱

اسناد بانو پروین اعتصامی از سال های ۱۳۱۵-۱۳۲۰ خورشیدی / اسدالله عبدلی آشتیانی

پیام بهارستان / ۲۵، سه، ش ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱

اسناد بانو پروین اعتصامی از سال های ۱۳۱۵-۱۳۲۰ خورشیدی/اسدالله عبدلی آشتیانی

نوع مسوده	نمره عمومی
موضوع مسوده	نمره خصوصی
شعبه	کارت
مسئول یا کنویس ۱۵/۳/۳۶	دوسه
وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه اداره کتبخانه دائرة	تاریخ اجراء
ماه تاریخ ثبت	تاریخ یا کنویس
ماه ۱۳۱	تاریخ خروج

۱۵/۳/۳۶

۱۹۲۷

۱۵/۴/۴

۱۵/۴/۶

پروین اعتصامی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رتال جامع علوم انسانی

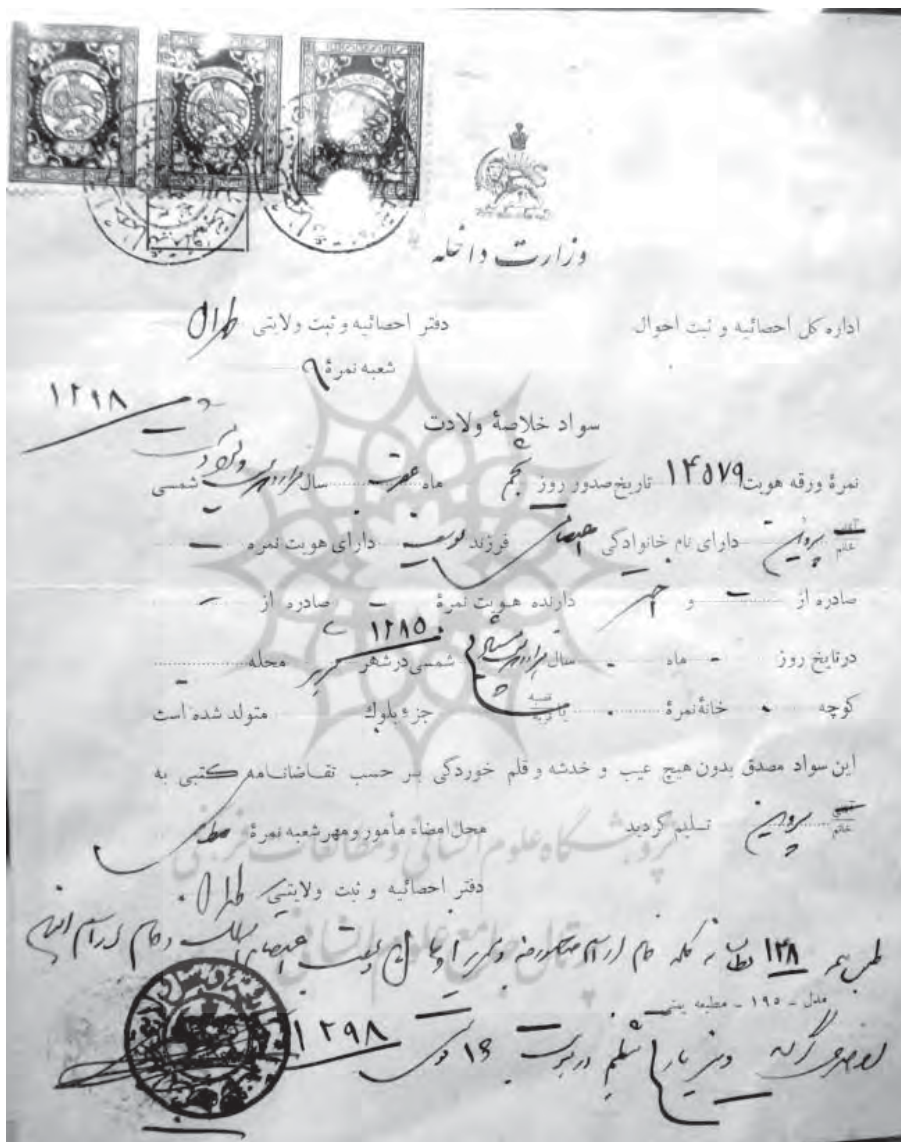
۱۳۲۵

پیام بهارستان / ۲۵، شه، ش ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱

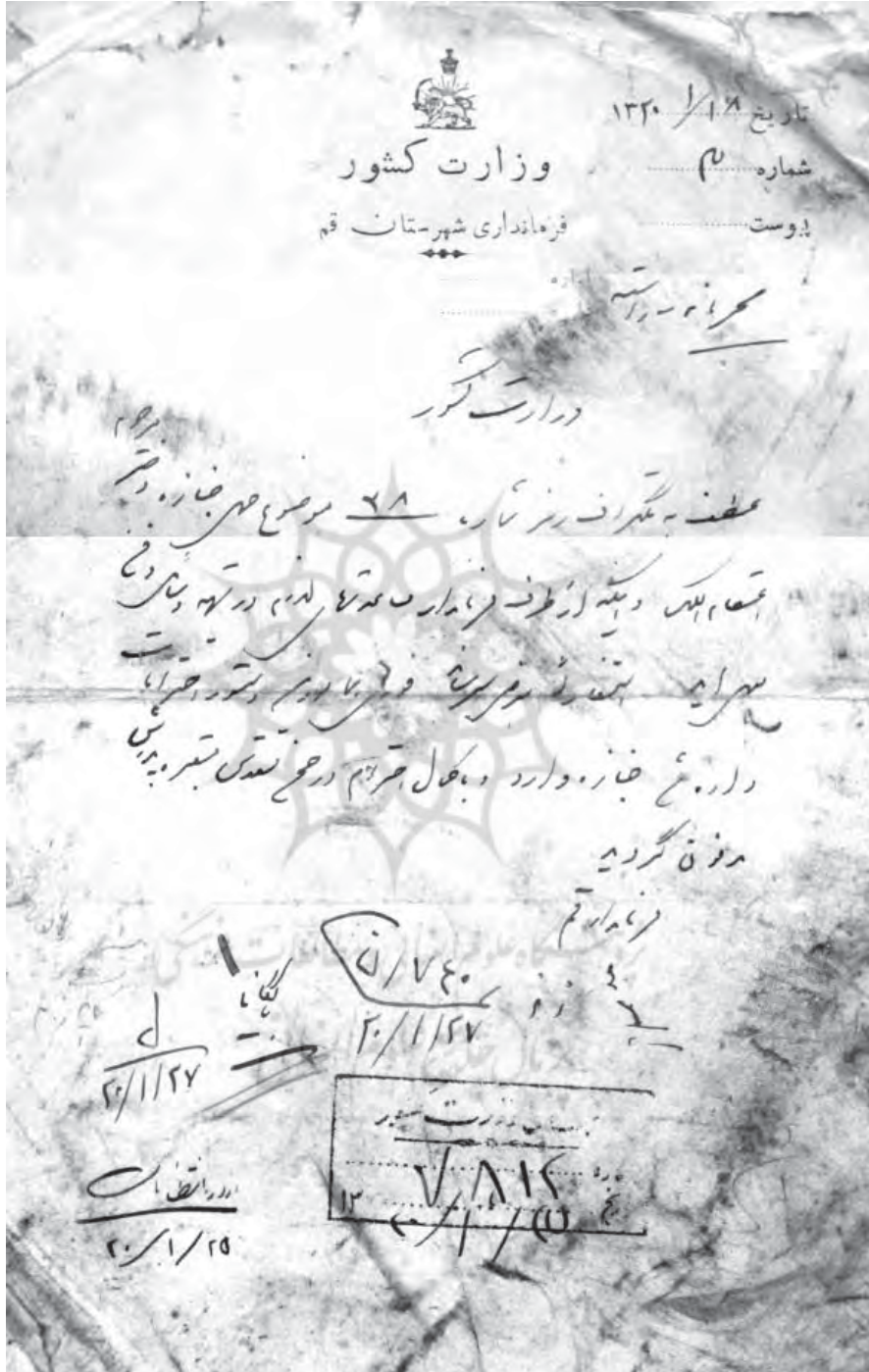
اسناد بانو پروین اعتصامی از سال های ۱۳۱۵-۱۳۲۰ خورشیدی/ اسدالله عبدلی آشتیانی

پیام بهارستان / ۲۵، ش ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱

پیام بهارستان / ۲۵، ش، ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱

اسناد بانو پروین اعتصامی از سال های ۱۳۱۵-۱۳۲۰ خورشیدی / اسدالله عبدلی آشتیانی

اعتصام الملک

پروین

پیام بهارستان / د۵، س۵، ش ۱۷ / پاییز ۱۳۹۱